

Puitehitiste konkursi korraldamise põhjus oli vajadus puitu kui ehitusmaterjali veelgi tõhusamalt propageerida. Puit on hinnas nii eratellijate kui ka arhitektide seas. Mööbli ja furnituuride müügisalongidega tutvudes võiks öelda, et puit on lausa moes. Puidu rakendamisel niiskes keskkonnas ja eriti olukorras, kus puit ei saa loomulikult teel kuivada, on alati olnud probleeme, kuid nüüd näivad need jäävat minevikku – kui vaadata, kui uljalt kaetakse hoonete välisseinu vineeriga või kuidas puit asendab santehnilistes seadmetes fajanssi või metalli.

Puitehitiste konkursi žürii, tutvudes esitatud viiekümne kuue objektiga, luges end vabaks kohustusest olla moodne, kuid pidas kohustuslikuks jälgida puidu kasutamist loomulikult moel. Žürii tões, et puidu rakendamine ehitistes on koos üldise ehitustegevuse laienemisega kasvanud, kuid see on veel juhuslik ning puudub loomulikkuse enesestmõistetavus. Seega elame veel eksperimentaalses faasis, kus puidu kasutamise parimaid võimalusi alles kombatakse. Lisaks ei ole arhitektid veel jõudnud täielikult kogeda hoonete nüüdisaegse väljendusviisi ja puitkonstruktsioonide spetsiifilist vahekorda.

Konkursi žürii lubas endale hindamisel lihtsustust: mitte arvestada eramuid kui peapreemia kandidaate juba ainuüksi sel põhjusel, et need olid esitatutest ülekaalukalt suurim hooneliik, kuid samas mitmetel žüriivälistel põhjustel oli esitamata jäetud hulgaliselt erialainimestele teadaolevaid eeskujulikke puitelamuid. Kõikide eripreemia saanud hoonete puhul saab lisaks otsesele premeerimise põhjusele rõhutada ka nende eeskujulikkust arhitektoonilist iseväärtust.

Žürii peapreemia kandidaadid, hooned-kompleksid, milles puidul materjalina keskne roll, olid Aarna farmihoone Põlvamaal (arhitekt Andres Tambek), Aaviku elamurajoon (arhitektid Emil

Urbel ja Indrek Ermel) ning Laagri elamu (arhitektid Mihkel Tüür ja Ott Kadarik). Kahe viimatinimetatu puiduline iseloom ei vaja tõestamist. Nende komplekside arhitektuuriline ülesehitus toob Eesti oludes kaasa uue sotsiaalse (koos)elamise laadi, täiendatuna hõrgu esteetilise garnituuriga, mistõttu žürii otsustas tööd ametlikult tunnustada. Kuid liisk langes siiski Eesti kagunurgas valminud loomalaute kompleksi kasuks. Loomuliku enesestmõistetavuse ning praktilise kaalutluse pinnal on loodud kompleks, mis ei sisalda mitte midagi üleaurust, kuid mis on puidu kasutamise filigraanne näide. Eesti talupojale omase pragmaatilisusega oli mindud isegi nii kaugele, et hoone ainukesed statsionaarsed seinad – otsaseinad – on tellija nõudel plekist, see aga žüriid premeerimisel ei seganud.

Vineeri eeskujuliku kasutamise (nii voodrina kui ka siseviimistluses) preemia määrati eramule Laulasmaal (arhitektid Raivo Kotov ja Andrus Kõresaar). Selles elamus on arhitektoonika ja kasutatud vineer välisviimistluses heas kooskõlas, kuubiliste hooneosade vahekord avadega on loomulik. Välislaudise kasutamise preemia anti eramule Kloostri Taga Metsas (arhitekt Indrek Allmann). Liimpuidu kasutamise preemia määrti Pühajärve tervisekeskuse ujulale (arhitekt Andres Alver). Selles kompleksis on tehiskeskonna elemendid ujula veepeegli ning liimpuidust postide ja talade näol ning Pühajärv oma ümbritseva puistuga sulandunud üheks poeetiliseks tervikuks.

Eesti
Kunstiakadeemia
professor
Veljo Kaasik,
arhitekt